

عنوان مقاله:

بررسی امکان گروه بندی ایستگاه های تحقیقاتی گندم براساس تعداد روز تا ظهور سنبله ژنوتیپ های گندم نان

محل انتشار:

مجله به زراعی نهال و بذر، دوره 27، شماره 4 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

توحید نجفی میرک - موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر

محمدرضا جلال کمالی - مرکز بین المللی تحقیقات ذرت و گندم (CIMMYT)

حمیدرضا شریفی

محسن اسماعیل زاده مقدم

منیره رحیمی

محمد رضایی

مهرداد چایچی

تقی بابائی

امیرقلی سنجر

محمود ناظری

خلاصه مقاله:

به منظور گروه بندی ایستگاههای تحقیقات گندم کشور، با استفاده از یک شاخص بیولوژیکی، تعداد ۱۵ رقم گندم با تیپ رشد و درجه ورنالیزاسیون متفاوت در ۱۸ ایستگاه تحقیقاتی گندم طی سه سال زراعی (۱۳۸۴-۸۵، ۸۶-۸۷ و ۸۷-۸۸) در سه تاریخ کاشت (۲۰ مهر، ۱۰ آبان و ۳۰ آبان) در قالب طرح کرتی خرد شده با طرح پایه بلوکهای کامل تصادفی با سه تکرار کشت گردید. عملکرد دانه و تاریخ ظهور سنبله بر ای تمامی تیمارها یادداشت و تعداد روز تا ظهور سنبله بعنوان یک معیار مناسب برای واکنش گیاه به شرایط اقلیمی محاسبه گردید. تجزیه واریانس مرکب سه ساله برای عملکرد دانه در تمام ایستگاههای مورد آزمایش انجام و مناسب ترین تاریخ کاشت هر منطقه و همچنین تیپ رشد مناسب برای مناطق مختلف تعیین گردید. در اکثر ایستگاهها به جز زرقان و اصفهان، تاریخ کاشت اول بهتر از تاریخ کاشت دوم بود و یا اختلاف معنی داری با آن نداشت ولی تاریخ کاشت سوم در هیچ کدام از گروه ها عملکرد دانه مناسبی نداشت. نتایج تجزیه خوشه ای بر اساس میانگین تعداد روز تا ظهور سنبله ژنوتیپ ها در تاریخ های کاشت مختلف، ۱۸ ایستگاه مورد بررسی را در سه گروه کاملاً مجزا قرار داد: گروه اول: ورامین، نیشابور، مشهد، کرج، زرقان، خرم آباد و اصفهان، گروه دوم: اردبیل، اراک، همدان، میاندوآب، کرمانشاه (اسلام آباد)، قزوین، زنجان، خوی، جلگه رخ و اقلید، گروه سوم: داراب. در گروه اول و سوم عمدتاً ارقام با تیپ رشد بهاره عملکرد بهتری نسبت به بقیه ارقام داشتند ولی در گروه دوم ارقام با تیپ رشد زمستانه و بینابین عملکرد بالاتری را نشان دادند. البته تغییرات مشاهده شده در رفتار ژنوتیپ های بینابین و بهاره در شرایط محیطی برخی از ایستگاه ها می تواند ناشی از تغییرات شرایط آب و هوایی این ایستگاه ها و یا دقیق نبودن اطلاعات موجود در خصوص نیاز ورنالیزاسیون آنها باشد که هر دو موضوع نیاز به بررسی و تحقیقات دقیق تری دارند.

کلمات کلیدی:

گندم نان، روز تا ظهور سنبله، عملکرد دانه، تاریخ کاشت، سازگاری و پایداری عملکرد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1812551>

